

Journal of Analytic Divinity

International Refereed Journal

Volume 1/1, p. 101-128

DOI Number:

ISSN: 2602-3792

ANKARA-TURKEY.

This article was checked by iThenticate.

Analytic Divinity Center
www.andcenter.org

2010-2013 YILLARINDA SORULAN YGS VE LYS TARİH SORULARININ ORTAÖĞRETİM TARİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

*İsmail KAYA**

ÖZET

Bu çalışma Yükseköğretime Giriş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) uygulamalarında oldukça önemli bir yere sahip olan Tarih sorularının ortaöğretimde uygulanan Tarih Dersi Öğretim Programları ile karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır.

Çalışma kapsamında 2010 ile 2013 yılları arasında YGS ve LYS’de sorulan tarih soruları ve 2007 yılından itibaren uygulamaya konulan öğretim programları incelenmiştir.

Son olaraksa görülen eksikliklerin giderilmesine ve kapsam geçerliliğine dair öneriler dile getirilmiştir. Bu bağlamda soruların konulara göre dağılımı önceden planlanmadığı için her yıl bir başka konuda yığılma olduğu görülmüştür. Bunun önüne geçebilmek için konulardan çıkacak soru sayıları belirlenebilir ve bunlar hedefi zorlayacak ölçüde azaltılıp çoğaltılmayabilir. Sınav soruları, ortaöğretim ders programlarındaki ünitelerin ağırlıklarına göre hazırlanabilir. Sınavlarda, müfredatta yer alan her konudan soru yöneltmeye gayret gösterilerek "Kapsam Geçerliği" ilkesine uyulabilir.

Tarih dersleri konusunda bir öğrencinin neleri bilmesi gerektiği konusu açıklık kazanmadığı için sınavlarda her yıl bir başka konuya ağırlık verilip diğer konuların ihmal edilmesi bu gerçeği ortaya koymaktadır. Dolayısıyla soruların konulara göre dağılımı önceden tespit edilip yayımlanabilir.

Anahtar Kelimeler: YGS ve LYS Tarih Soruları, Tarih Dersi Öğretim Programları, Üniversiteye Giriş, Üniversiteye Giriş Sistemleri

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, ikayatr@gmail.com

EVALUATION OF HISTORY QUESTIONS ASKED IN YGS AND LYS EXAMS BETWEEN 2010-2013 ACCORDING TO THE TEACHING PROGRAMME OF HISTORY

ABSTRACT

This study is done to compare the subject of History in secondary schools to the questions of History which are very important in YGS and LYS exams.

In this study, questions of History subject asked in YGS and LYS exams between 2010 to 2013 and teaching programme implemented since 2007 have been examined.

As a conclusion, some suggestions mention to correct the deficiencies which have been expressed and how many questions can be asked from which units in terms of content validity.

Finally, proposals have been made for eliminating the deficiencies and for the validity of the content. In this context, it is seen that the distribution of the topics according to the questions is not planned in advance, so it is seen that it accumulates in another subject every year. In order to be able to avoid this, the number of questions to be extracted from the topics can be determined and they may not be reduced and multiplied so as to force the target. Exam questions may be prepared according to the weight of the units in the secondary school curriculum. Questions will be asked from each subject in the curriculum during the exams and the "Validity of Content" principle will be followed.

Since the subject of what a learner should know about history lessons is not clear, it is revealed that the examinations are focused on another topic every year and other subjects are neglected. Therefore, the distribution of the questions according to the topics can be determined and published beforehand.

Key Words: Questions of History in YGS and LYS Exams, Programmes of Teaching History, Entrance of University, The Systems of University Entrance

2010-2013 YILLARINDA SORULAN YGS VE LYS TARİH SORULARININ ORTAÖĞRETİM TARİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

GİRİŞ

Eğitim ülkelerin kalkınmasında ve gelişmesinde önemli unsurlardan biridir. Bu açıdan Türkiye’de de eğitim alanında önemli değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır. Bunun en somut örneklerinden birisi de öğretim programlarında yapılan güncelleme ve değişikliklerdir. Nitekim bu değişikliklerden tarih dersi de etkilenmiş ve 2007 yılından itibaren ders kitapları yeni öğretim programları doğrultusunda yazılmaya başlanmıştır. 2017 yılı itibariyle de tarih müfredatları yeniden güncellenerek 9. Sınıflardan itibaren uygulamaya konulmuştur.

Eğitimin önemli kademelerinden birisini de yükseköğretim oluşturmaktadır ve neredeyse tüm ortaöğretim öğrencileri için üniversiteye gitmek adeta bir ideal haline gelmiştir. Dolayısıyla bu durum üniversite kapısında bir birikmeye yol açmış ve bu birikenler arasından üniversiteye girmeye hak kazanacaklar için değişik adlarla giriş sınavları uygulanmıştır. Bu sınavlar öğretim programında değişikliğe gidilen tarih dersinin önemini daha da artırmıştır.

Ancak programı hazırlayan kurum ile sınav sorularını hazırlayan kurumun farklı olması ve aralarında tam bir iş birliğinin bulunmaması dolayısıyla bazı aksaklıklar da ortaya çıkmıştır. Örneğin programda ağırlık açısından önem taşıyan bir konu sınavlarda aynı oranda sorulmayabilmiştir. Bu nedenle çalışmamızın konusunu 2010-2013 yıllarında sorulan sorular oluşturmaktadır. 2013 yılından sonraki soruların konu dışı bırakılmasında ÖSYM’nin tüm soruları açıklamaması etkili olmuştur.

Çalışmada sorularla programlar arasındaki uyum/uyumsuzluk durumu ortaya konulmaya çalışılarak uyumsuzlukların nasıl giderilebileceğine dair öneriler dile getirilmiştir. Bu yönüyle bir denge durumu kurulması açısından çalışmanın faydalı olabileceği kanaatindeyim.

1.2.Yöntem

Çalışma tarama modeli¹ temel alınarak yapılacaktır. Çalışmanın evrenini YGS ve LYS'de çıkmış sorular oluştururken örnekleme ise 2010 – 2013 yılları arasında YGS ve LYS'de sorulan Tarih soruları meydana getirecektir.

2. Tarih Müfredatı

Tarih konuları ilköğretimden itibaren Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinin birer bölümü olarak sunulsa da ilköğretimden itibaren müfredat programlarında okutulması zorunlu olan başlıca alanlardan birini teşkil etmektedir (Dinç, 2004, s.2).

Milli Eğitim Sistemimizin merkeziyetçi bir yapıya sahip olması dolayısıyla diğer alanlarda olduğu gibi tarih programları da bakanlığın merkez örgütüne bağlı bir kurum olan Talim ve Terbiye Kurulu tarafından ya da bu kurulun görevlendirmiş olduğu ihtisas komisyonlarınca hazırlanmakta ve uygulamaya konulmaktadır.

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk lise programı 1924 Lise Müfredat Programı'dır (Koçak, 1998, s.78). Çalışmamızda ise 2007 tarihli 9. Sınıf, 2011 tarihli 10. Sınıf, 2012 tarihli Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük ile 2012 tarihli Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersleri Öğretim Programları dikkate alınacaktır.

Yeni ortaöğretim programı tarih öğretiminde yerleşik eğitim yöntemlerinde köklü bir değişim öngörüyor (Öztürk, 2009, s.2). Türkiye'de tarih dersleri büyük ölçüde düz anlatım ve soru-cevap yöntemleriyle işlenmekteydi. Yeni program ise tarih dersini öğrencilerin aktif bir şekilde katılacakları farklı etkinlikler çerçevesinde yapılmasını amaçlıyor. Böylece öğrenci merkezlik yaklaşımı programın en çok üzerinde durduğu hususlardan birisi olarak ortaya çıkıyor.

Yeni ortaöğretim tarih programında ön plana çıkan bir diğer husus öğretimin kazanımları etrafında planlanıyor

¹ Bu model geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Örneklemeden elde edilen veriler, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla kullanılacağı için araştırma genel tarama türünde olacaktır. Bütün evreni çalışmak yerine evreni temsil gücüne sahip sınırlı sayıda birey, olay veya olguyu araştırma kapsamına dahil etmek oldukça pratik bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.101).

olmasıdır. Önceki programlarda hedeflerle ilgili olarak genellikle tarih öğretiminin genel amaçlarının belirtilmesiyle yetinilmişken alt konuların amaçlarında bunlar bilgi aktarımına yönelik hedeflerle sınırlı kalmıştır. Yeni programda ise kazanımların sadece bilgileri değil beceri, tutum ve alışkanlıkları da kapsadığı açık ve vurgulu bir şekilde belirtilmiştir. Program temel beceriler ve tarihsel düşünme becerileri şeklinde iki başlık altında tanımladığı genel kazanımlara paralel olarak her konu için ayrı kazanımlar belirtmektedir (Öztürk, 2009, s.5).

Öğretim programlarının, ortaöğretim sonrası bir ölçme ve değerlendirmesi durumundaki YGS ve LYS'nin, günümüzde ölçme aracındaki niteliklere haiz en önemli sınavlar olduğu düşünülmektedir.

Bu bağlamda yeni müfredatlarda yer alan konular aşağıdaki tablolarda gözler önüne serilmiştir.

Tablo 1. Tarih Dersi 9. Sınıf Öğretim Programı Üniteleri, Kazanım Sayıları, Süreleri ve Oranları (MEB, 2007)

ÜNİTE	KAZANIM SAYISI	SÜRE/DERS SAATİ	ORANI (%)
1. Tarih Bilimi	9	14	20
2. Uygarlığın Doğuşu ve İlk Uygarlıklar	6	10	14
3. İlk Türk Devletleri	8	12	18
4. İslam Tarihi ve Uygarlığı (13. Yüzyıla Kadar)	7	10	16
5. Türk-İslam Devletleri (10-13. Yüzyıllar)	8	12	18
6. Türkiye Tarihi (11-13. Yüzyıl)	6	14	14
7. Toplam	44	72	100

Tablo 2. Tarih Dersi 10. Sınıf Öğretim Programı Üniteleri, Kazanım Sayıları, Süreleri ve Oranları (MEB, 2011)

ÜNİTE	KAZANIM SAYISI	SÜRE/DERS SAATİ	ORANI (%)
1. Beylikten Devlete (1300-1453)	9	12	17
2. Dünya Gücü Osmanlı Devleti (1453-1600)	16	18	25
3. Arayış Yılları (XVII. Yy)	11	11	15
4. Değişim ve Diplomasi (XVIII. Yy)	11	11	15
5. En Uzun Yüzyıl (1800-1922)	17	20	28
TOPLAM	64	72	100

Tablo 3. T.C İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı Üniteleri, Kazanım Sayıları, Süreleri ve Oranları (MEB, 2012)

ÜNİTE	KAZANIM SAYISI	SÜRE/DERS SAATİ	ORANI (%)
1. 1881'den 1919'a Mustafa Kemal	4	6	7
2. Milli Mücadele'nin Hazırlık Dönemi	7	8	11
3. Kurtuluş Savaşı'nda Cepheleler	5	8	8
4. Türk İnkılabı	12	16	19
5. Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri	28	22	45
6. Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	4	6	7
7. Atatürk'ün Ölümü	2	23	3
TOPLAM	62	72	100

Tablo 4. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Öğretim Programı Üniteleri, Kazanım Sayıları, Süreleri ve Oranları (MEB, 2012)

ÜNİTE	KAZANIM SAYISI	SÜRE/DERS SAATİ	ORANI (%)
1. 20. Yüzyıl Başlarında Dünya	8	28	19
2. İkinci Dünya Savaşı	6	20	14
3. Soğuk Savaş Dönemi	9	28	20
4. Yumuşama Dönemi ve Sonrası	9	32	22
5. Küreselleşen Dünya	10	36	25
TOPLAM	42	144	100

Şimdiye kadar ele alınan programlar incelendiğinde tarih derslerinin ortaöğretim programlarındaki yerinin daha da güçlendirildiği görülmektedir. Davranışçılık yaklaşımı esas alınarak planlanan ve uygulanan öğretim süreçleri sonunda ulaşılan çıktıların 21. yy. başlarındaki çağdaş Türk toplumunun ve hızla gelişen günümüz dünyasının ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklere sahip olmadığı görülmüştür. Bundan dolayı 2003 yılından itibaren hazırlanıp uygulamaya konulan öğretim programlarında değişiklik projesi yapılandırmacı eğitim anlayışı esas alınarak kurgulanmıştır (Dinç, 2011, s.2139).

Yapılandırmacılık yaklaşımına göre hazırlanan yeni eğitim programı öğrenmeyi öğrenmeye önem veren bir anlayışla, öğrencilerin tarihsel bilgilerini artırmanın yanı sıra onları düşünmeye, araştırmaya, soru sorma ve sorgulama ile birbirleri ve öğretmenleriyle etkileşimde

bulunmaya teşvik ederek kavram, değer ve beceri öğrenimi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

3. Yükseköğretim ve Yükseköğretime Giriş Sistemi

Yükseköğretim kurumları ve özellikle üniversiteler tarih boyunca bilginin üretildiği, yorumlandığı, zenginleştirildiği, eleştirildiği ve aktarıldığı kurumlar olagelmıştır. Üniversite ve yükseköğretim kavramlarına kimi zaman ayrı anlamlar yüklenmekte olduğu, kimi zaman da temel amaç ve işlevleri bakımından aynı çerçeve içinde değerlendirildiği görülmüştür (Baskan, 2001, s.22). Ancak yükseköğretim kurumları içinde üniversiteleri diğerlerinden ayıran en belirgin özelliğin araştırma işlevlerine vermiş oldukları ağırlık olduğu görülmektedir.

1973'te yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 34. Maddesinde ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3(a) maddesinde yükseköğretim, ortaöğretime dayalı ve en az iki yıllık yükseköğretim veren kurumları içine alan bir sistem olarak tanımlanmıştır.

Belirtilen bu yasal dayanaklar ve bilim camiasında kabul gören düşünceler doğrultusunda yükseköğretimin amaç ve görevlerini, eğitim- öğretim, bilim üretme ve yayma şeklinde belirtilebilecek olan üç fonksiyona günümüzde sanayi ile bütünleşme ve çevreye hizmet görevleri de eklenmiştir (Arslan, 1999, s.195).

Modern dönemde karşımıza çıkan ve evrensel bir ideal olarak kabul edilen üniversite fikrinin üç esas noktası olduğu söylenebilir. Birincisi, üniversite insan bilgisinin tümüyle ilgilenir. İkincisi, üniversite hakikatin bağımsız bir şekilde araştırıldığı yerdir. Üçüncüsü, üniversite değişik alanlardan temsilcileri de barındıran ve kendi kendini yöneten bir kurumsal yapıya sahiptir.

Özellikle 20. yüzyılın sonlarına gelindiğinde, bilhassa Amerika ve Amerika etkisindeki ülkelerin bir kısmında, küreselleşme, şirketleşmecilik, işletmecilik ve piyasalaşmayla birlikte üniversite denen kurumun tek bir fikir etrafında örgütlendiğini ve düzenlendiğini söylemek artık mümkün değildir (Küçükcan ve Gür, 2010, s.47).

20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren gelişmiş ülkelerde bilgi toplumuna geçiş süreci başlamış ve bilgi ekonomisi adı verilen yeni bir küresel ekonomik yapı oluşmuştur. Bu süreç, bilginin üretilmesi ve paylaşılmasından birinci derecede sorumlu olan üniversitelerden beklentileri artırmış

ve hemen tüm ülkelerde yükseköğretim toplumların ilgi odağı haline gelmiş ve bu artan beklentileri karşılayacak şekilde, yükseköğretimin yeniden yapılandırılması gündeme getirilmiştir (YÖK, 2007, s.13).

Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)'nin açıklamaları dikkate alındığında, Cumhuriyet döneminde, 1960'lı yıllara gelinceye kadar lise mezunları az olduğundan pek çok fakülte, kendisine başvuran bu mezunları sınavsız kabul etmiştir. Kontenjanlarını aşan bir taleple karşılaşan fakülteler seçme işini, genellikle şu yollardan birini izleyerek yapmıştır:

1. Başvuru sırasını dikkate alma ve ihtiyaç kadar adayı kabul ettikten sonra kayıtları durdurma,
2. Fakültede verilen eğitimin niteliğini dikkate alarak liselerin fen ya da edebiyat kolu mezunlarını kabul etme,
3. Başvuranları lise bitirme derecesine göre sıralayarak bu sıraya göre öğrenci alma.

Lise mezunlarının artması ve lise dengi okul mezunlarına da yükseköğretime başvurma hakkı verilmesiyle, yukarıda özetlenen öğrenci seçme yöntemleri ihtiyaca cevap veremez duruma gelmiş; fakülteler kendi amaçlarına uygun giriş sınavları düzenlemeye başlamıştır. Bu son durumda öğrenciler, sınavlara katılabilmek için ülke içerisinde şehirden şehire koşuşturmak zorunda kalmışlar; aynı gün ve saatlere rastlayabilen sınavlardan birine katılıp diğerine katılamama durumlarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Bu durum, adaylar ve velileri arasında önemli yakınmalara yol açmıştır

1960'lı yıllardan sonra lise mezunlarının artması ve çeşitli lise ve/veya dengi okulların mezunlarına yükseköğretime başvurma hakkı verilmesiyle, önce bazı fakülteler daha sonra da üniversiteler kendi bünyelerinde yükseköğretime giriş sınavları düzenlemeye başlamışlardır. Sonrasında ise bazı üniversiteler sınav usul ve esasları ile uygulama takviminde birlikte hareket etme yoluna gitmişlerdir. Bu uygulama 1974 yılında, Üniversitelerarası Kurulun üniversiteye girişin ülke çapında merkezi bir sınavla yapılmasına karar vermesine kadar sürmüştür. Üniversitelere öğrenci seçme ve yerleştirme işlemleri 1981 yılına kadar bu Kurul tarafından yürütülmüştür.

1981 yılında sistem yeniden değiştirilerek Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) ve Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) şeklinde iki basamaklı bir sınav hâline getirilmiştir. 1982 yılından itibaren adayların diploma notları Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP) adı altında belirli ağırlıklarla sınav puanlarına eklenmiştir. 1987 yılından itibaren ise yükseköğretim programları ile ilgili tercihlerini belli alanlarda toplayan adaylara, sınavda belli testleri cevaplayarak diğerlerini cevaplamama muafiyeti tanınmıştır.

1999 yılında iki basamaklı sınavın ÖYS aşaması kaldırılmış, sistem ÖSS adı altında tek basamaklı bir sınav hâline getirilmiştir. Ayrıca bu yıldan itibaren sözel, sayısal, eşit ağırlık ve meslek liselerinden mezun olan lise öğrencilerine, mezun oldukları alanlardan yükseköğretim programlarına yerleştirilmeleri hâlinde, Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP)'nin daha yüksek bir kat sayı ile çarpılması uygulamasına geçilmiştir.

2006 yılında ÖSS'de yapılan değişiklikle soruların bir kısmı önceki yıllarda olduğu gibi ÖSS tipinde, bir kısmı ise tüm lise müfredatını kapsayacak şekilde hazırlanarak sınavın tek basamaklı olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

2010 yılından itibaren üniversiteye giriş, YGS ve LYS olmak üzere iki aşamalı sınava dönüştürülmüştür. Yükseköğretimde okumak isteyen her aday YGS'ye katılmak zorundadır. LYS'de ise adaylara kendi alanlarındaki sınavlara ek olarak alanları dışındaki sınavlara da katılarak yine alanları dışındaki yükseköğretim kurumlarını seçme şansı tanınmıştır (MEB, 2012, s.3).

Ve son olarak da 2017 yılında yenilenen tarih müfredatlarına da uyum sağlayacak şekilde üniversite giriş sınavlarında tekrar bir düzenleme yapılmıştır.

4. Tarih Sınav Sorularının Yapısı

YGS ve LYS, lise eğitiminin bir ölçme ve değerlendirmesi olup bu bağlamda çoktan seçmeli test soruları kullanılmaktadır.

Çoktan seçmeli maddeler (sorular) madde kökü ve madde köküne ait doğru cevap ve hatalı cevapların bulunduğu seçeneklerden meydana gelmektedir. Çoktan seçmeli maddeler günümüzde en sık kullanılan madde türü olma özelliğine sahiptir. Bunun çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Çoktan seçmeli maddeler objektif madde

türlerinden birisidir. Bu maddelerin objektif olarak puanlanabilmesi, tercih edilmesinin en önemli gerekçesini meydana getirmektedir (Tekindal, 2010, s.94). Bu nedenle YGS, LYS, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) gibi önemli sınavların çoğunda sıklıkla kullanılmaktadır.

Bireylerin hayatıyla ilgili önemli kararların alınacağı sınavlarda puanlama hatasını minimuma indirmek önemli bir gereksinim olduğu için çoktan seçmeli maddeler benzer durumlarda sıklıkla tercih edilmektedir.

Öte yandan çoktan seçmeli maddelerin bir diğer sık kullanılma gerekçesi ise YGS ve KPSS gibi çok sayıda kişinin girdiği sınavlarda kısa sürede herkesi sınava tabi tutmaya imkân veriyor olmasıdır. Neredeyse milyonlarca kişi birkaç saat içerisinde sınav yapılabilmektedir. Ayrıca bu maddeler farklı türlerde bilgi ve beceri ile üst düzey zihinsel becerileri de ölçebilmekte böylece kapsam geçerliği de artmaktadır.

Ayrıca puanlama kolaylığı ve her yaş düzeyinde öğrenciye uygulanabilmesi de çoktan seçmeli maddelerin sık kullanılma gerekçeleri arasında gösterilebilir.

Anlama yeteneğini geliştirmesi, düşünme, sorun çözme ve sezgi yeteneklerini gelişimine katkıda bulunması ve puanlamada kolaylık sağlaması bu soru tipinin üstünlükleri iken bireyin seçtiği düşünceye uygun olarak hareket edip etmediğinin belli olmaması, bireyin yaratma gücünü ve düşünceleri kompoze etme yeteneğini ölçmemesi bu tip testlerin sakıncaları arasında gösterilebilir (Binbaşoğlu, 1983, s.21).

Dolayısıyla bilgi, kavrama ve kısmen analiz düzeyindeki davranışların ölçülmesi çoktan seçmeli maddelerle mümkünken değerlendirme ve özellikle sentez düzeyindeki davranışları ölçmek için yeterli değildir.

2010 – 2013 yılları arasındaki sorular incelendiğinde şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır:

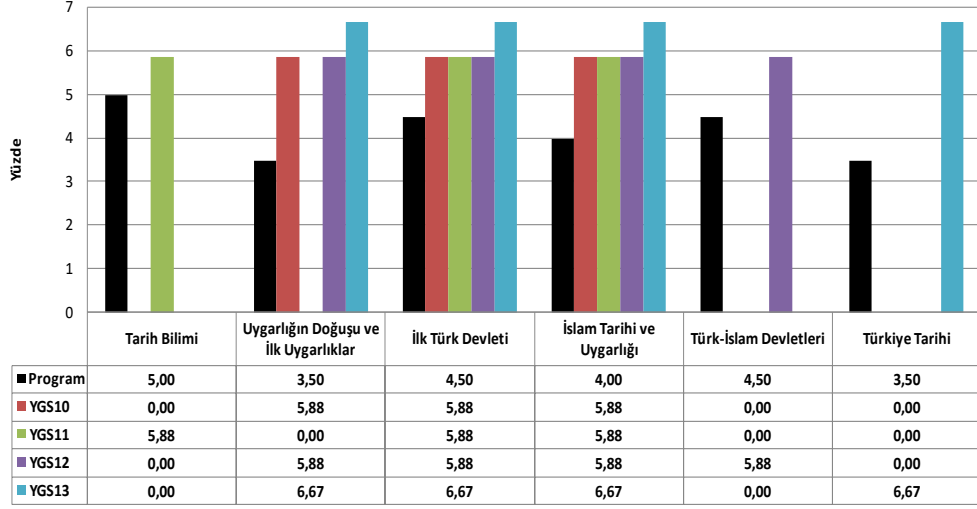

Tablo 5. YGS ve LYS'de Sorulan Soruların Ünitelere Göre Dağılımı

ÜNİTELER	YILLAR								
	YGS				LYS				TOPLAM
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
Tarih Bilimi	0	1	0	0	0	0	1	0	2
Uygarlığın Doğuşu ve İlk Uygarlıklar	1	0	1	1	0	0	0	2	5
İlk Türk Devletleri	1	1	1	1	6	5	2	5	22
İslam Tarihi ve Uygarlığı	1	1	1	1	0	0	0	1	5
Türk - İslam Devletleri	0	0	1	0	4	5	4	4	18
Türkiye Tarihi	0	0	0	1	2	2	3	2	10
Beylikten Devlete	1	1	0	1	1	2	2	3	11
Dünya Gücü Osmanlı Devleti	3	0	2	0	8	4	6	4	27
Arayış Yılları	0	1	0	0	2	3	1	1	8
Diplomasi ve Değişim	0	0	0	0	1	3	1	1	6
En Uzun Yüzyıl	2	2	2	3	5	5	5	3	27
1881'den 1918'e Mustafa Kemal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Milli Mücadelenin Hazırlık Dönemi	3	5	1	2	0	0	1	1	13
Kurtuluş Savaşında Cepheler	0	1	3	1	0	0	0	1	6
Türk İnkılabı	1	2	3	1	0	0	3	2	12
Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri	3	2	1	1	0	0	0	1	8
Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası	1	0	1	1	0	0	0	1	4
Atatürk'ün Ölümü	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Yüzyılın Başlarında Dünya	0	0	0	0	2	4	6	2	14
2.Dünya Savaşı	0	0	0	0	0	3	4	2	9
Soğuk Savaş Dönemi	0	0	0	0	4	0	5	4	13
Yumuşama Dönemi ve Sonrası	0	0	0	0	5	5	1	3	14
Küreselleşen Dünya	0	0	0	0	4	3	0	1	8

Tablodan da anlaşılacağı üzere Tarih programlarında önemli yer tutan bazı konulardan hiç soru gelmemişken bazı konulara fazlaca yer verilmiş yine bazı konular sadece YGS'de sorulurken bazıları ise yalnızca LYS'de sorulmuştur. Bazı konular ise her iki sınavda da soru olarak üniversite adaylarına yöneltilmiştir.

5.1. 9. Sınıf Tarih Dersi Ünitelerinin YGS ve Tarih Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 1. 9. Sınıf Ünitelerinin YGS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 1’de 9. sınıf ünitelerinin yıllara göre YGS soru dağılımları ile programdaki dağılımı görülmektedir.

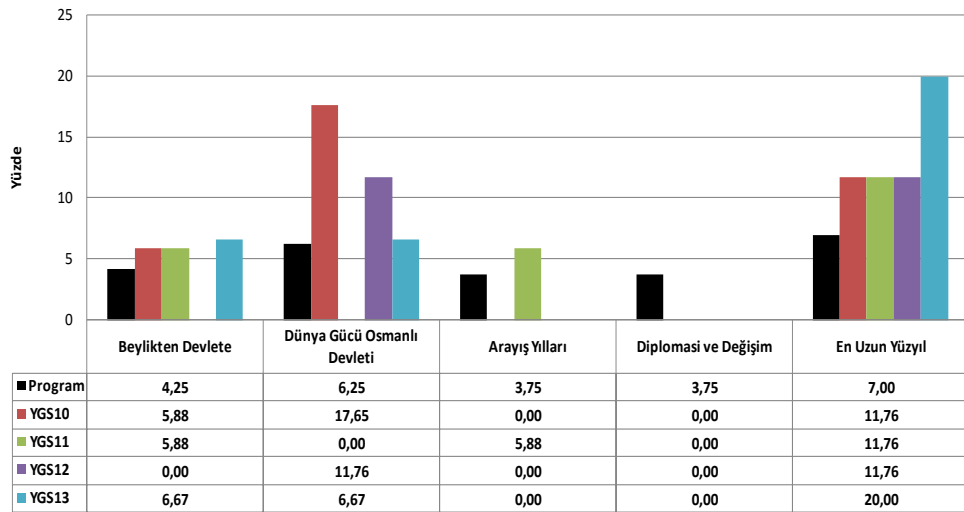
Grafiğe göre, “*Tarih Bilimi*” ünitesinden 2010, 2012 ve 2013 YGS’de hiç soru çıkmamıştır. 2011 YGS’de ise bir soru yer almıştır ve bunun o yıldaki tarih soruları içerisindeki ağırlığı % 5.88’dir. Ortaöğretim programında “*Tarih Bilimi*” ünitesinin ağırlığı % 5’tir. “*Uygarlığın Doğuşu ve İlk Uygarlıklar*” ünitesi incelendiğinde programdaki ağırlığının % 3.5 olduğu görülmektedir. Yıllara göre YGS soru dağılımı incelendiğinde ise 2011 YGS’de bu üniteden hiç soru sorulmadığı diğer yıllarda ise birer soru sorulduğu ve bu sayının 2010 ve 2012 yılında % 5.88, 2013 de ise % 6.67’ye karşılık geldiği görülmektedir. “*İlk Türk Devletleri*” ünitesinin programdaki ağırlığı % 4.5 değerine karşılık gelirken, 2010-2013 YGS’de bu üniteyle ilgili birer sorunun sorulduğu ve bunun 2010-2012 yıllarında % 5.88’e, 2013’te ise % 6.67’ye karşılık geldiği görülmektedir. “*İslam Tarihi ve Uygarlığı*” ünitesinin programdaki ağırlığı % 4’e karşılık gelirken 2010-2013 YGS’lerinde birer soru sorulduğu ve bunun 2010-2012 yıllarında % 5.88’e, 2013’te ise % 6.67’ye karşılık geldiği söylenebilir. “*Türk İslam Devletleri*” ünitesiyle ilgili sadece 2012 YGS’de bir soru sorulmuştur. Bu değer 2012 yılında % 5.88’lik orana karşılık gelirken, ünitenin

programdaki ağırlığı % 4.5'tir. "Türkiye Tarihi" ünitesiyle ilgili sadece 2013 YGS'de bir soru sorulmuştur. Bu değer 2013 yılında % 6.67'lik orana karşılık gelirken, ünitenin programdaki ağırlığı % 3.5'tir.

Grafik incelendiğinde, programla en uyumlu şekilde soru sayısına sahip ünitelerin "İlk Türk Devletleri" ve "İslam Tarihi ve Uygarlığı" üniteleri olduğu görülmektedir.

5.2. 10. Sınıf Tarih Dersi Ünitelerinin YGS ve Tarih Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 2. 10. Sınıf Ünitelerinin YGS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

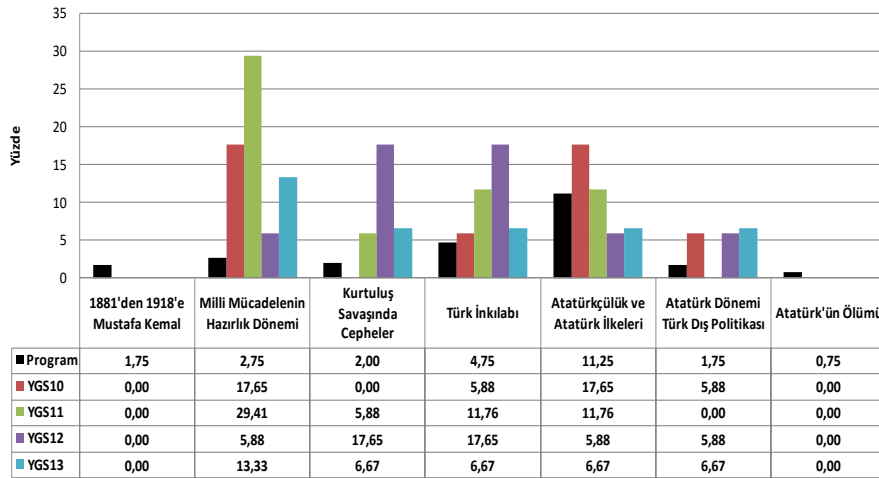
Grafik 2'de 10. sınıf ünitelerinin yıllara göre YGS'deki soru dağılımları ile programdaki dağılımı görülmektedir.

Grafığe göre, "Beylikten Devlete" ünitesinden 2012 YGS'de hiç soru çıkmamıştır. 2010, 2011 ve 2013 YGS sınavlarında ise bir soru yer almıştır. Bu bir sorunun 2010 ve 2011 yıllarındaki ağırlığı % 5.88, 2013 YGS'deki ağırlığı ise % 6.67'dir. Ortaöğretim programında "Beylikten Devlete" ünitesinin ağırlığı % 4.25'tir. "Dünya Gücü Osmanlı Devleti" ünitesi incelendiğinde programdaki ağırlığının % 6.25 olduğu görülmektedir. Ünitenin yıllara göre YGS'deki soru dağılımı incelendiğinde ise bu üniteden 2010 YGS'de üç, 2012 YGS'de iki ve 2013 YGS'de bir soru sorulduğu görülmektedir. Buna göre 2010 YGS'de "Dünya Gücü Osmanlı Devleti" ünitesinden çıkan soruların ağırlığı % 17.65, 2012 YGS'de % 11.76 ve 2013 YGS'de % 6.67'dir. "Arayış Yılları" ünitesinin programdaki ağırlığı % 3.75 iken bu üniteden sadece 2011 YGS'de bir soru sorulmuş ve

ağırlığı % 5.88 olarak gerçekleşmiştir. “Diploması ve Değişim” ünitesi öğretim programında % 3.75 ağırlıkla yer alırken bu üniteden 2010-2013 YGS’lerinde soru sorulmamıştır. “En Uzun Yüzyıl” ünitesinden 2010, 2011 ve 2012 yıllarında ikişer soru, 2013 yılında ise üç soru sorulmuştur. Buna göre ünitenin sınavlardaki ağırlığı 2010, 2011 ve 2012 yılları için % 11.76 olarak gerçekleşirken, 2013 yılında % 20 olarak gerçekleşmiştir. Ünitenin eğitim programındaki ağırlığı ise %7’dir.

Grafikten de görüldüğü gibi “En Uzun Yüzyıl” ünitesine ait soruların ağırlığı programdaki ağırlığın üstündedir. Grafikteki dikkat çekici bir diğer nokta “Dünya Gücü Osmanlı Devleti” ünitesinden 2011 yılında hiç soru sorulmazken 2010 ve 2012 yıllarında programdaki ağırlığın üstünde bir ağırlıkta soru sayısına sahip olmasıdır.

5.3. T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ünitelerinin YGS ve T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 3. T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ünitelerinin YGS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 3’te T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi ünitelerinin yıllara göre YGS’deki soru dağılımları ve öğretim programdaki dağılımı görülmektedir.

Grafiğe göre, “1881’den 1918’e Mustafa Kemal” ve “Atatürk’ün Ölümü” üniteleri programda sırasıyla % 1.75 ve % 0.75 oranında ağırlığa sahip olmasına rağmen 2010-2013 YGS’de bu ünitelerden hiç soru sorulmamıştır. “Milli

Mücadelenin Hazırlık Dönemi ünitesinin programdaki ağırlığı % 2.75 iken 2010 YGS’de bu üniteden üç soru gelmiş ve ağırlığı % 17.65’tir. 2011 YGS’de ise bu üniteden beş soru yer almış ve ağırlığı % 29.41’e çıkmıştır. 2012 YGS’de *“Milli Mücadelenin Hazırlık Dönemi”* ünitesinden bir soru sorulmuş ve ağırlığı % 5.88’dir. 2013 YGS’de yer alan iki sorunun ağırlığı ise % 13.33’tür. *“Kurtuluş Savaşında Cepheler”* ünitesinin programdaki ağırlığı % 2 iken 2010 YGS’de bu üniteden hiç soru sorulmamıştır. *“Kurtuluş Savaşında Cepheler”* ünitesinden 2011 ve 2013 YGS’de birer, 2012 YGS’de ise iki soru yer almaktadır. Buna göre ağırlıklar 2011 için % 5.88, 2012 için % 17.65 ve 2013 için de % 6.67 olarak görülmektedir. *“Türk İnkılabı”* ünitesinin programdaki ağırlığı ise % 4.75’tir. Bu üniteden 2010 ve 2013 yıllarında birer soru, 2011 yılında iki, 2012 yılında ise üç soru sorulmuştur. Dolayısıyla yıllara göre soru ağırlıkları 2010 yılı için % 5.88, 2011 yılı için % 11.76, 2012 yılı için % 17.65 ve 2013 yılı için % 6.67 olarak gerçekleşmiştir. *“Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri”* ünitesinin programdaki ağırlığı % 11.25’tir. Bu üniteden 2010 yılında üç, 2011 yılında iki, 2012 ve 2013 yıllarında birer soru sorulmuştur. Soruların yıllara göre ağırlığı 2010 yılı için % 17.65, 2011 yılı için % 11.76, 2012 yılı için % 5.88 ve 2013 yılı için % 6.67 olarak gerçekleşmiştir. *“Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası”* ünitesinden 2011 yılında hiç soru sorulmazken diğer yıllarda birer soru sorulmuştur. Buna göre yıllara göre soru ağırlığı 2010 ve 2012 yılı için % 5.88, 2013 yılı için % 6.67 olarak gerçekleşmiştir. *“Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası”* ünitesinin programdaki ağırlığı ise % 1.75’tir.

Tablo 6. Ünitelerin Öğretim Programlarında ve YGS'deki Soru Dağılımları Arasındaki İlişki Katsayıları

Sınav		Program		
		9. Sınıf	10. Sınıf	Ortaöğretim T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
YGS 2010	Spearman Korelasyon	-.30	.89	.73
	p	.56	.040*	.060
	n	6	5	7
YGS 2011	Spearman Korelasyon	.60	.43	.85
	p	.20	.47	.015*
	n	6	5	7
YGS 2012	Spearman Korelasyon	-.11	.89	.62
	p	.84	.044*	.14
	n	6	5	7
YGS 2013	Spearman Korelasyon	-.75	.97	.64
	P	.089	.005**	.13
	N	6	5	7

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$

Tablo 6'da ünitelerin öğretim programlarında ve YGS'deki soru dağılımları arasındaki ilişki katsayıları verilmiştir.

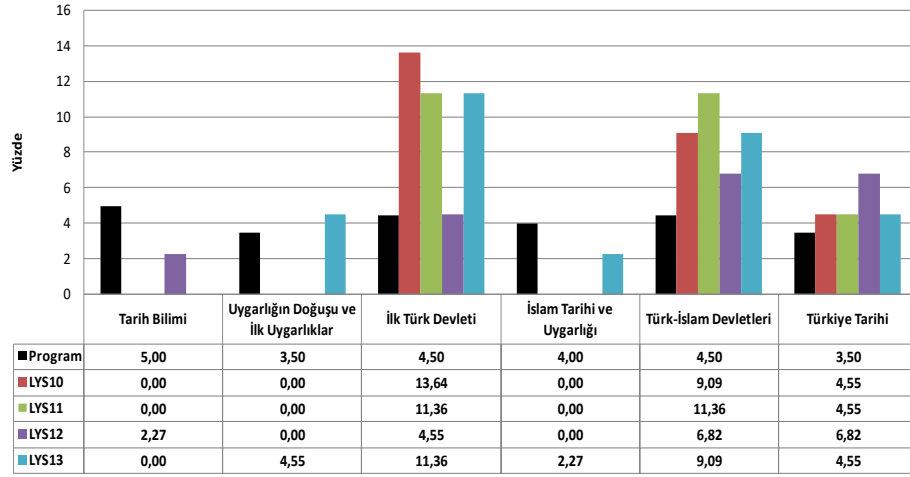
Tabloya göre 2010-2013 YGS ile 9. sınıf öğretim programı ağırlıkları arasındaki ilişkiler boyutunda istatistiksel olarak anlamlılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$). Yani 2010-2013 YGS'de çıkan 9. sınıf tarih soruları ile 9. sınıf tarih dersi öğretim programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyonun olmadığı söylenebilir.

Diğer yandan 2010, 2011 ve 2013 YGS ile 10. sınıf öğretim programı ağırlıkları arasındaki ilişkilerde istatistiksel olarak anlamlılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Yani 2010, 2012 ve 2013 YGS'de çıkan 10. sınıf tarih soruları ile 10. sınıf tarih dersi öğretim programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyon olduğu söylenebilir. Bu uyum özellikle 2013 yılında oldukça yüksektir ($r = 0.97$). Ancak 2011 YGS'de çıkan 10. sınıf tarih soruları ile 10. sınıf öğretim programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyon olmadığı görülmektedir ($p > 0.05$).

2010, 2011 ve 2013 YGS sınavları ile T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi öğretim programı ağırlıkları arasındaki ilişkilerde istatistiksel olarak anlamlılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Yani 2010, 2012 ve 2013 YGS’de çıkan T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları ile T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi öğretim programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyon olmadığı söylenebilir. Ancak 2011 YGS’de çıkan T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi soruları ile T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyon olduğu görülmektedir ($p<0.05$).

5.4. 9. Sınıf Tarih Dersi Ünitelerinin LYS ve Tarih Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 4. 9. Sınıf Ünitelerinin LYS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

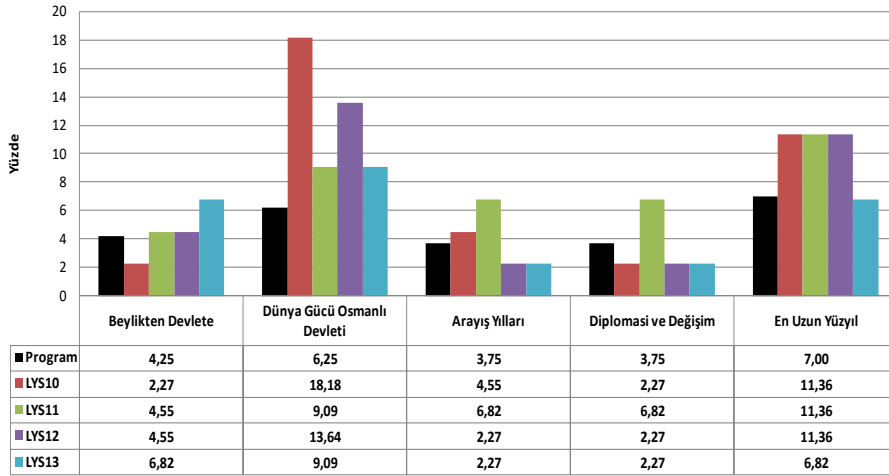
Grafik 4’te 9. sınıf ünitelerinin yıllara göre LYS’deki soru dağılımları ve öğretim programındaki dağılımları görülmektedir.

Grafiğe göre, “Tarih Bilimi” ünitesinden 2010, 2011 ve 2013 LYS sınavında hiç soru çıkmamıştır. 2012 LYS’de ise bir soru yer almıştır ve bunun o yıldaki tarih soruları içerisindeki ağırlığı % 2.27’dir. Ortaöğretim programında “Tarih Bilimi” ünitesinin ağırlığı % 5’tir. “Uygarlığın Doğuşu ve İlk Uygarlıklar” ünitesi incelendiğinde programdaki ağırlığının % 3.5 olduğu görülmektedir. Yıllara göre LYS’deki dağılımı incelendiğinde ise 2010-2012 LYS’de bu üniteden hiç soru sorulmadığı 2013 yılında ise bir soru sorulduğu ve bu sayının % 4.55’e karşılık geldiği görülmektedir. “İlk Türk Devletleri” ünitesinin programdaki ağırlığı % 4.5 değerine karşılık gelirken, 2010 LYS’de bu üniteyle ilgili altı soru, 2011 ve 2013 LYS’de ise beşer soru sorulmuştur. 2012

yıldaki soru sayısı ise iki'dir. Buna göre, “İlk Türk Devletleri” ünitesinin soru ağırlığı 2010 LYS’de % 13.64, 2011 ve 2013 LYS’de % 11.36 ve 2012 LYS’de % 4.55’tir. “İslam Tarihi ve Uygarlığı” ünitesinin programdaki ağırlığı % 4’e karşılık gelirken, yıllara göre LYS’deki dağılımı incelendiğinde ise 2010-2012 LYS’de bu üniteden hiç soru sorulmadığı 2013 yılında ise bir soru sorulduğu ve bu sayının % 4.55’e karşılık geldiği görülmektedir. “Türk İslam Devletleri” ünitesinin programdaki ağırlığı % 4.5 değerine karşılık gelirken, 2010 ve 2013 LYS’de bu üniteyle ilgili dörder soru, 2011 LYS’de beş soru ve 2012 LYS’de ise üç soru sorulmuştur. Buna göre, Türk İslam Devletleri ünitesinin soru ağırlığı 2010 ve 2013 LYS’de % 9.09, 2011 LYS’de % 11.36 ve 2012 LYS’de % 6.82’dir. “Türkiye Tarihi” ünitesiyle ilgili 2010, 2011 ve 2013 LYS’de ikişer soru sorulmuştur. Bu değer % 4.55’lik orana karşılık gelirken, 2012 LYS’de sorulan üç soru % 6.82’lik bir orana karşılık gelmektedir.

Grafik incelendiğinde, programla en uyumlu şekilde soru sayısına sahip ünite “Türkiye Tarihi” olarak görülmektedir.

5.5. 10. Sınıf Tarih Dersi Ünitelerinin LYS ve Tarih Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 5. 10. Sınıf Ünitelerinin LYS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

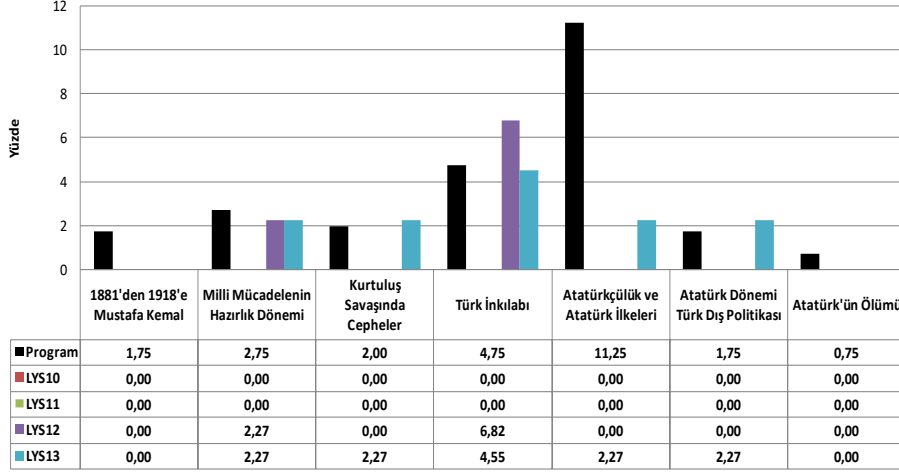
Grafik 5’te 10. sınıf ünitelerinin yıllara göre LYS’deki soru dağılımları ve 10. Sınıf Tarih dersi Öğretim Programındaki dağılımları görülmektedir.

Grafiğe göre, “*Beylikten Devlete*” ünitesinden 2010 LYS’de bir, 2011 ve 2012 LYS’de ikişer ve 2013 LYS’de üç soru sorulmuştur. Bu soruların ağırlıkları yıllara göre % 2.27, % 4.55, % 4.55 ve % 6.82 olarak gerçekleşmiştir. Ortaöğretim programında “*Beylikten Devlete*” ünitesinin ağırlığı % 4.25’tir. “*Dünya Gücü Osmanlı Devleti*” ünitesi incelendiğinde programdaki ağırlığının % 6.25 olduğu görülmektedir. Yıllara göre LYS’deki soru dağılımı incelendiğinde ise bu üniteden 2010 LYS’de sekiz, 2011 ve 2013 LYS’de dörder ve 2012 LYS’de altı soru sorulmuştur. Buna göre 2010 LYS’de “*Dünya Gücü Osmanlı Devleti*” ünitesinden çıkan soruların ağırlığı % 18.18, 2011 ve 2013 LYS’de % 9.09 ve 2012 LYS’de % 13.64’tür. “*Arayış Yılları*” ünitesinin programdaki ağırlığı % 3.75 iken bu üniteden 2010 LYS’de iki, 2011 LYS’de üç, 2012 ve 2013 LYS’de birer soru sorulmuştur. 2010 yılında ağırlık % 4.55, 2011 yılında % 6.82, 2012 ve 2013 yıllarında ise % 2.27 olarak gerçekleşmiştir. “*Diploması ve Değişim*” ünitesi öğretim programında % 3.75 ağırlıkla yer alırken bu üniteden 2010, 2011 ve 2013 LYS’de birer soru sorulmuştur. 2011 yılındaki soru sayısı ise üç’tür. Buna göre, 2011 yılında “*Diploması ve Değişim*” ünitesinin ağırlığı % 6.82 iken diğer yıllar % 2.27 olarak gerçekleşmiştir. “*En Uzun Yüzyıl*” ünitesinden 2010, 2011 ve 2012 yıllarında beşer soru, 2013 yılında ise üç soru sorulmuştur. Buna göre ünitenin sınavlardaki ağırlığı 2010, 2011 ve 2012 yılları için % 11.36 olarak gerçekleşirken, 2013 yılında % 6.82 olarak gerçekleşmiştir. Ünitenin öğretim programındaki ağırlığı ise % 7’dir.

Grafikten de görüldüğü gibi “*Dünya Gücü Osmanlı Devleti*” ve “*En Uzun Yüzyıl*” ünitelerine ait soruların ağırlığı programdaki ağırlığın üstündedir. Grafikteki dikkat çekici bir diğer nokta “*Dünya Gücü Osmanlı Devleti*” ünitesinden 2010 yılında yüksek oranda soru sorulmasıdır.

5.6. T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ünitelerinin LYS ve T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

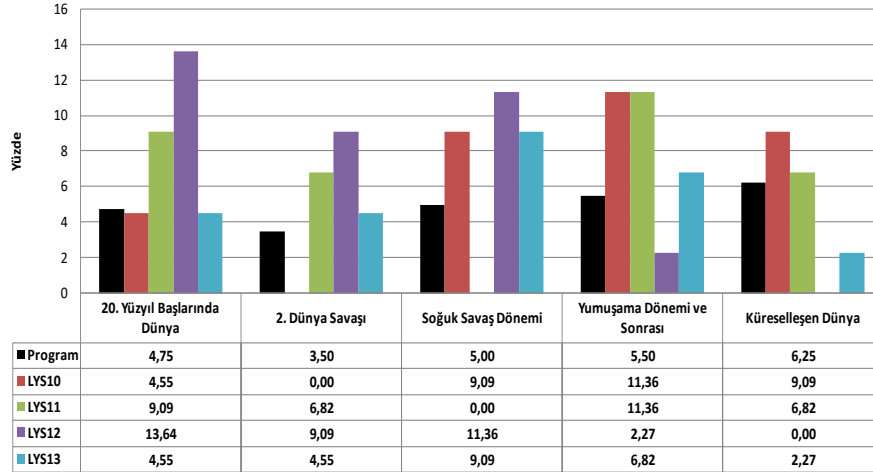
Grafik 6. T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ünitelerinin LYS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 6'da T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi ünitelerinin yıllara göre LYS'deki soru dağılımları ve öğretim programındaki dağılımları görülmektedir.

Grafiğe göre, “1881'den 1918'e Mustafa Kemal” ve “Atatürk'ün Ölümü” üniteleri programda sırasıyla % 1.75 ve % 0.75 oranında ağırlığa sahip olmasına rağmen 2010-2013 LYS'de bu ünitelerden hiç soru sorulmamıştır. “Milli Mücadelenin Hazırlık Dönemi” ünitesinin programdaki ağırlığı % 2.75 iken 2012 ve 2013 LYS'de birer soru ile % 2.27 ağırlığa sahiptir. “Kurtuluş Savaşında Cepheleler” ünitesinin programdaki ağırlığı % 2 iken sadece 2013 LYS'de bir soru sorulmuştur ve ağırlığı % 2.27 olarak gerçekleşmiştir. “Türk İnkılabı” ünitesinin programdaki ağırlığı ise % 4.75'tir. Bu üniteden 2012 ve 2013 yıllarında sırasıyla bir ve iki soru sorulmuştur. Bu soruların ağırlığı 2012 yılında % 6.82, 2013 yılında ise % 4.55'dir. “Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri” ünitesinin programdaki ağırlığı % 11.25 iken sadece 2013 LYS'de bir soru sorulmuştur. Bu sorunun ağırlığı % 2.27'dir. “Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası” ünitesinden sadece 2013 yılında bir soru sorulurken diğer yıllarda hiç soru sorulmamıştır. Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ünitesinin programdaki ağırlığı ise % 1.75'tir.

5.7. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Ünitelerinin LYS ve Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Öğretim Programındaki Dağılımlarının İncelenmesi

Grafik 7. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Ünitelerinin LYS ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 7’de Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi ünitelerinin yıllara göre LYS’deki soru dağılımları ve öğretim programındaki dağılımları görülmektedir.

Grafığe göre, “20. Yüzyıl Başlarında Dünya” ünitesi programda % 4.75 oranında ağırlığa sahiptir. Bu üniteden 2010 ve 2013 LYS’de ikişer soru, 2011 LYS’de dört soru ve 2012 LYS’de altı soru sorulmuştur. Buna göre “20. Yüzyıl Başlarında Dünya” ünitesi 2010 ve 2013 yıllarında % 4.55, 2011 yılında % 9.09 ve 2012 yılında % 13.64 ağırlığa sahip olmuştur. “2. Dünya Savaşı” ünitesinin programdaki ağırlığı % 3.5 iken bu üniteden 2010 yılında hiç soru sorulmamıştır. 2011 LYS’de üç soru, 2012 LYS’de dört soru ve 2013 LYS’de iki soru “2. Dünya Savaşı” ünitesine aittir. “Soğuk Savaş Dönemi” ünitesinden 2011 LYS’de soru sorulmazken, 2010 ve 2013’te dörder soru, 2012’de ise beş soru sorulmuştur. Buna göre, “Soğuk Savaş Dönemi” ünitesinin 2010 ve 2013 LYS’deki ağırlığı % 9.09, 2012 LYS’deki ağırlığı ise % 11.36 olarak gerçekleşmiştir. Bu ünitenin programdaki ağırlığı ise % 5’tir. “Yumuşama Dönemi ve Sonrası” ünitesinin programdaki ağırlığı % 5.5 iken 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarına göre soru sayıları beş, beş, bir ve üç’tür. Buna göre, “Yumuşama Dönemi ve Sonrası” ünitesinin 2010 ve 2011 LYS’deki ağırlığının % 11.36, 2012 LYS’deki ağırlığının % 2.27 ve 2013 LYS’deki ağırlığının % 6.82 olduğu söylenebilir. “Küreselleşen Dünya”

ünitesi incelendiğinde programdaki ağırlığının % 6.25 olduğu ancak 2012 LYS'de bu ünite ile ilgili soru çıkmadığı görülmektedir. “Küreselleşen Dünya” ünitesiyle ilgili 2010 yılında dört, 2011 yılında üç ve 2013 yılında bir soru sorulmuştur. Buna göre, ünitenin 2010 yılındaki ağırlığı % 9.09, 2011 yılındaki ağırlığı % 6.82 ve 2013 yılındaki ağırlığı % 2.27 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik incelendiğinde, “20 Yüzyılın Başlarında Dünya” ünitesinden 2012 LYS'de program ağırlığından daha fazla oranda soru çıkmasına rağmen diğer ünitelere göre programla daha tutarlı görülmektedir. Çünkü diğer ünitelerde bazı yıllar için soru sayısı 0 (sıfır) olarak görülmektedir.

Tablo 7. Ünitelerin Öğretim Programlarında ve LYS'deki Dağılımları Arasındaki İlişki Katsayıları

Sınav		Program			
		9. Sınıf	10. Sınıf	Ortaöğretim T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi
LYS 2010	Spearman Korelasyon	.19	.66	.	.82
	p	.72	.23	.	.09
	n	6	5	7	5
LYS 2011	Spearman Korelasyon	.19	.68	.	.10
	p	.72	.20	.	.87
	n	6	5	7	5
LYS 2012	Spearman Korelasyon	.14	.89*	.49	-.70
	p	.80	.040	.26	.19
	n	6	5	7	5
LYS 2013	Spearman Korelasyon	-.09	.81	.74	-.15
	p	.87	.09	.05	.80
	n	6	5	7	5

* p<0.05; ** p<0.01

Tablo 7'de ünitelerin öğretim programlarında ve LYS'deki dağılımları arasındaki ilişki katsayıları verilmiştir.

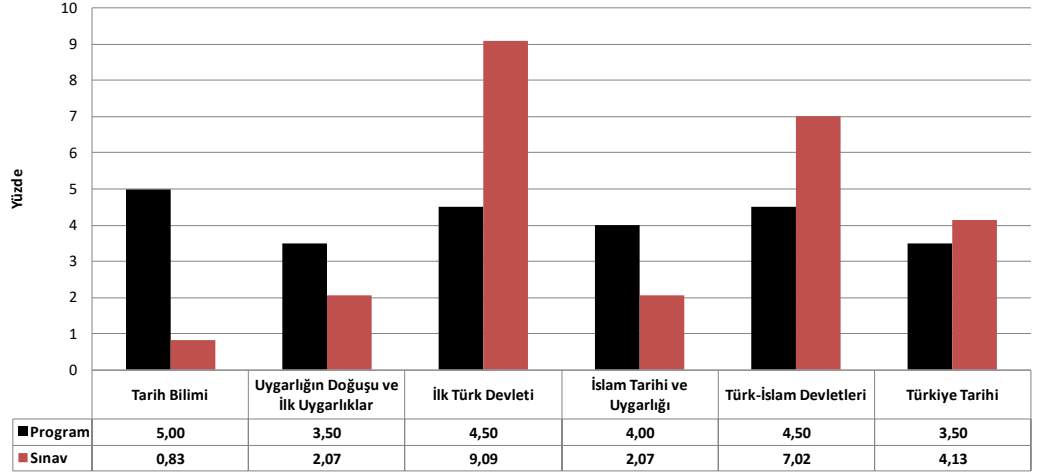
Tabloya göre 2010-2013 LYS ile program ağırlıkları arasındaki ilişkilerin neredeyse tamamında istatistiksel olarak anlamlılık bulunmamıştır (p>0.05). Tablo incelendiğinde, sadece 2012 LYS'deki soru dağılımı ile 10. Sınıf üniteleri arasındaki ilişki anlamlı görülmektedir (p<0.05). Yani, 2012 LYS'de çıkan 10. sınıf tarih soruları ile

10. sınıf tarih dersi öğretim programı ağırlıkları arasında pozitif bir korelasyon olduğu söylenebilir.

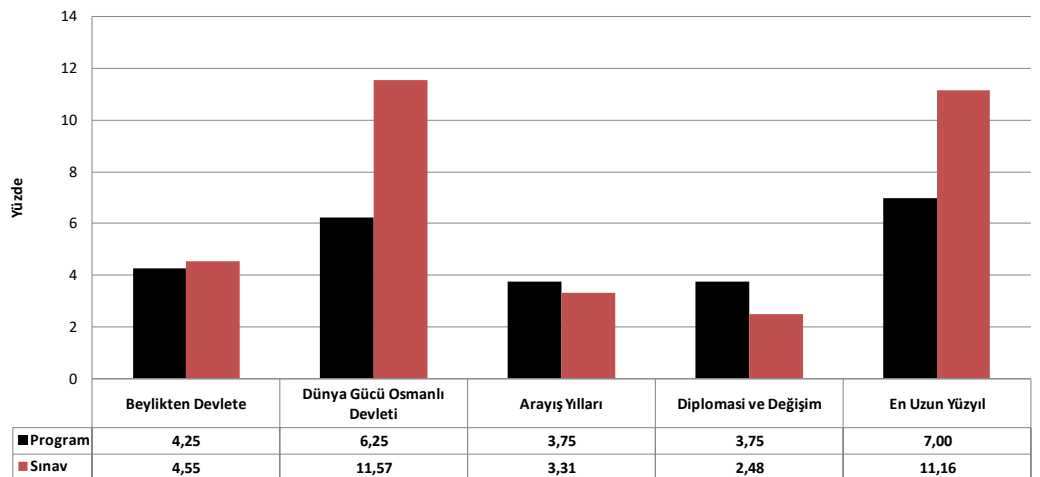
Tablo 6'daki yorumlarla karşılaştırıldığında hazırlanan LYS sorularının programla uyuma düzeyinin YGS sorularına göre daha düşük olduğu görülebilir.

5.8. Ünitelerin Sınavlardaki ve Öğretim Programlarındaki Dağılımlarının İncelenmesi

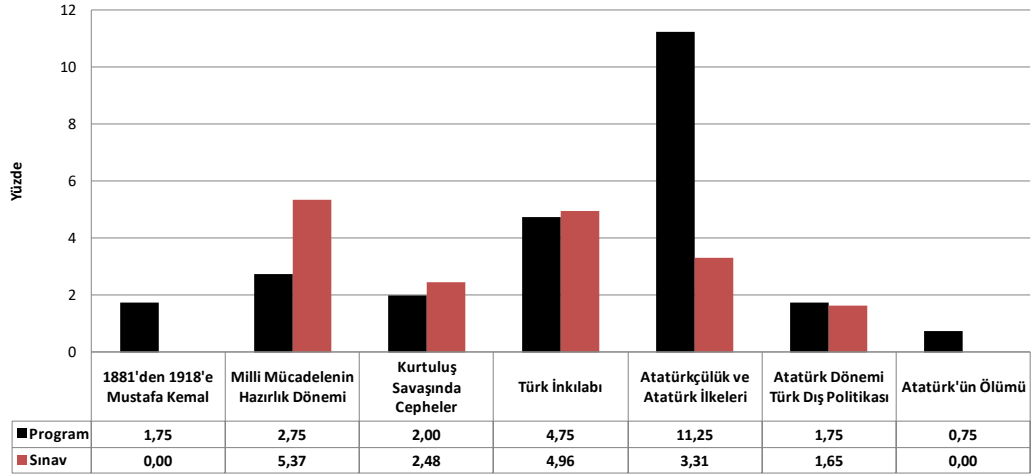
Grafik 8. 9. Sınıf Ünitelerinin Sınavlardaki ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 8'e göre, sınavlarda "Türkiye Tarihi" ünitesiyle ilgili sorular diğer ünitelere göre program ağırlığıyla daha fazla uyumaktadır. Uyuşmazlığın en fazla dikkat çektiği ünite ise "Tarih Bilimi" olarak görülmektedir.

Grafik 9. 10. Sınıf Ünitelerinin Sınavlardaki ve Programdaki Yüzde Dağılımları

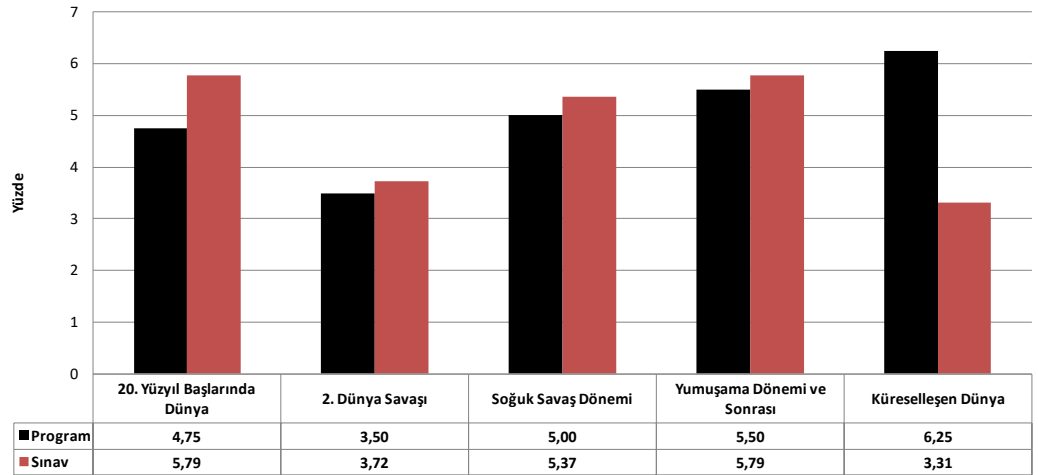
Grafik 9'a göre, sınavlarda "Beylikten Devlete" ünitesiyle ilgili sorular diğer ünitelere göre program ağırlığıyla daha fazla uyuşmaktadır. Bunun yanında "Arayış Yılları" ünitesinin de programla uyduğu söylenebilir. Diğer yandan, uyumsuzluğun en fazla dikkat çektiği üniteler ise "Dünya Gücü Osmanlı Devleti" ve "En Uzun Yıl" olarak görülmektedir.

Grafik 1. T.C İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Ünitelerinin Sınavlardaki ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 10'a göre, sınavlarda "Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası" ünitesiyle ilgili sorular diğer ünitelere göre program ağırlığıyla daha fazla uyuşmaktadır. Bunun yanında "Türk İnkılâbı" ve "Kurtuluş Savaşında Cepheleler" ünitelerinin de programla uyduğu söylenebilir. Diğer yandan, uyumsuzluğun en fazla dikkat çektiği ünite ise "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri" olarak görülmektedir. Bu üniteye programda büyük bir ağırlık verilirken sınavlarda gerekli sayıda soru sorulmadığı görülmektedir.

Grafik 2. Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Ünitelerinin Sınavlardaki ve Programdaki Yüzde Dağılımları

Grafik 11'e göre, sınavlarda "2. Dünya Savaşı" ünitesiyle ilgili sorular diğer ünitelere göre program ağırlığıyla daha fazla uyushmaktadır. Bunun yanında "Yumuşama Dönemi ve Sonrası" ve "Soğuk Savaş Dönemi" ünitelerinin de programla uyushduğu söylenebilir. Diğer yandan, uyushmazlığın en fazla dikkat çektiği ünite ise "Küreselleşen Dünya" olarak görölmektedir. Bu üniteye programda verilen ağırlığın yaklaşık yarısı kadar soru sorulmuştur.

Tablo 1. Ünitelerin Programlarda ve LYS'deki Dağılımları Arasındaki İlişki Katsayıları

	Program	Program				
		9. Sınıf	10. Sınıf	T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi	Genel
Sınav	Spearman Korelasyon	-.04	.87	.83*	-.20	.58**
	P	.93	.05	.02	.74	.04
	N	6	5	7	5	23

* p<0.05; ** p<0.01

Tablo 8'de 2010-2013 yıllarında hem YGS ve hem de LYS'de çıkan sorularla sınıflara göre program ağırlıkları arasındaki ilişki katsayıları verilmiştir.

Tablodan da göröldüğü gibi, sınavlarda çıkan soruların dağılımı sınıf ayrımı olmaksızın genel olarak programla uyumludur ($r=0.58$; $p<0.05$). Ancak sınıflar düzeyinde incelendiğinde sınav soruları ile sadece T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi program ağırlıkları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görölür ($p<0.05$).

Dolayısıyla soruların hazırlanmasında sınıfların program ağırlıklarının çok fazla dikkate alınmadığı söylenebilir.

SONUÇ

YGS ve LYS'de 2010 – 2013 yılları arasında sorulan soruları incelediğimiz bu çalışmamızda soruların sorulduğu ünitelerin program ağırlıkları ve soru sayılarına baktığımızda bir dengesizlik durumu dikkati çekmektedir. Bu da ortaöğretim boyunca ağırlık verilen bazı konuların aynı oranda soru getirmemesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla YGS ve LYS Tarih soruları sınıflara göre homojen bir dağılım göstermemektedir. Hâlbuki daha sağlıklı bir ölçme ve değerlendirme ancak sınıflar düzeyinde homojenliğin sağlanması ile mümkün olabilir. Dolayısıyla, YGS ve LYS tarih soruları “kapsam geçerliği” açısından önemli sorunlar içermektedir. Kapsam geçerliği soruların konulara dağılımında homojenliğin gerçekleştirilmesi ile sağlanabilir. Bu nedenle tarih öğretiminin iyi yapılması ve hatta bazı özel yöntemlere başvurularak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Buna bağlı olarak şu önerilerde bulunulabilir:

Sınav soruları, ortaöğretim ders programlarındaki ünitelerin ağırlıklarına göre hazırlanabilir.

YGS ve LYS sorularının dağılımı, Ortaöğretim Tarih Dersi Öğretim Programları çerçevesinde belirlenen düzeyler ile uyumlu olabilir.

Sınavlarda, müfredatta yer alan her konudan soru yöneltmeye gayret gösterilebilir. YGS ve LYS'de yer alacak sorular için "Kapsam Geçerliği" ilkesine uyulabilir. Programı hazırlayan kurumla sınav sorularını hazırlayan kurum arasında iş birliğine gidilebilir.

Tarih dersleri konusunda bir öğrencinin neleri bilmesi gerektiği konusu açıklık kazanmamıştır. Sınavlarda her yıl bir başka konuya ağırlık verilip diğer konuların ihmal edilmesi bu gerçeği ortaya koymaktadır. Dolayısıyla soruların konulara göre dağılımı önceden tespit edilip yayımlanabilir. Soruların konulara göre dağılım yapılırken öğrencinin genel tarih bilgisi de ölçülebilir.

Özellikle 2013 YGS'de tüm öğrenciler için zorunlu olarak okutulan tarih dersi soru sayısının 17'den 15'e

düşürülmesi nedeniyle ortak kavramlar etrafında farklı üniteler birleştirilerek soru sorulabilir.

Soruların konulara göre dağılımı önceden planlanmadığı için her yıl bir başka konuda yığılma olduğu görülmektedir. Bunun önüne geçebilmek için konulardan çıkacak soru sayıları belirlenebilir ve bunlar hedefi zorlayacak ölçüde azaltılıp çoğaltılmayabilir.

KAYNAKÇA

Arslan, M. (1999). 21. Yüzyıla Girerken Türkiye’de Yükseköğretimin Durumu ve Belli Başlı Sorunları, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 8, 195 – 211.

Başkan, G.A. (2001). Türkiye’de Yükseköğretimin Gelişimi, *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: 21, Sayı: 1, 21 – 32

Binbaşıoğlu, C. (1983). Eğitime Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi

Dinç, E. (2004, 6-9 Temmuz). Tarih Öğretmen Adayı, Öğretmen ve Eğitimcilerinin Mevcut Lise Tarih Müfredat Programı ve Tarih Öğretiminin Amaçları Hakkındaki Görüşleri. XIII. Ulusal Bilimler Kurultayı’nda sunuldu, Malatya.

---. (Güz, 2011). Eski ve Yeni Ortaöğretim Tarih Programının Amaç ve İçerik Özelliklerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, Cilt:11; Sayı:4; 2135-2153.

Koçak, K. (1998). Cumhuriyetten Günümüze Tarih Anlayışı ve Ortaöğretim Kurumlarında Tarih Öğretimi (1923 – 1992), Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Küçükcan, T. ve Gür, B. S. (2010). Türkiye’de Yükseköğretim Karşılaştırmalı Bir Analiz. Ankara: SETA Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı (2007). Ortaöğretim 9. Sınıf Tarih Dersi Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı (2011). Ortaöğretim 10. Sınıf Tarih Dersi Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı (2012). İlköğretimden Ortaöğretime Ortaöğretimden Yükseköğretime Geçiş Analizi. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Ortaöğretim Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Öğretim Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Öztürk, İ. H. Yeni Ortaöğretim Tarih Programları Üzerine Eleştirel Bir İnceleme. Eğitim Araştırmaları Birliği. Web: <http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/102.pdf> adresinden 30 Kasım 2013'te alınmıştır.

Tekindal, S. (2010). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yükseköğretim Kurumu (2007). Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi. Ankara: Yükseköğretim Kurumu.

